

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ 30

ΑΓΙΟΣ ΛΟΥΚΑΣ Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ

ΙΑΤΡΟΣ
ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ
ΖΩΓΡΑΦΟΣ

Άγιος Λουκάς ο Ευαγγελιστής

Άγιος τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας

Ἐνας ἀπό τούς τέσσερις Εὐαγγελιστές

*Ἐνας ἐκ τῶν συνεργατῶν
τοῦ Ἀποστόλου Παύλου*

ΒΙΟΣ

- Σύμφωνα με την παράδοση, γεννήθηκε στην **Αντιόχεια** της Συρίας, έζησε τον **πρώτο αιώνα** και ήταν πολύ **μορφωμένος**.
- Ήταν συνοδός και **συνεργάτης** του **αποστόλου Παύλου** από τη δεύτερη ακόμη αποστολική περιοδεία του και τον συνόδευσε στη **Μακεδονία** και στη **Ρώμη**.
- Ως προς τη δράση του μετά τον θάνατο του Παύλου δεν γνωρίζουμε πολλά. Σύμφωνα με την παράδοση, ο Λουκάς κήρυξε την χριστιανική πίστη στη **Δαλματία, Γαλλία, Ιταλία, Μακεδονία** και στην **Αχαΐα**. Αναφέρεται ότι διέσχισε τη **Λιβύη** κι έφθασε στην **Αίγυπτο**. Εκεί χειροτονήθηκε **επίσκοπος** στην περιοχή της **Θηβαΐδας**, όπου και πέθανε μάλλον σε ηλικία 74 ετών. Άλλοι πατέρες αναφέρουν ότι πέθανε στη **Θήβα της Βοιωτίας**.
- Παλαιότατη παράδοση θέλει τον Λουκά ζωγράφο, που φιλοτέχνησε μάλιστα την **εικόνα** της **Παναγίας**. Τα έργα του, το «**Ευαγγέλιο**» και οι «**Πράξεις Αποστόλων**», παρουσιάζουν ευχέρεια χρήσης της Ελληνιστικής Κοινής και θεωρούνται από τα πρώτα ιστορικά μνημεία τού χριστιανισμού.
- Η μνήμη του εορτάζεται στις **18 Οκτωβρίου**.

ΒΙΟΣ

- Ο Απ. Λουκάς ήταν όχι από τους δώδεκα αλλά από τους εβδομήκοντα μαθητές του Κυρίου, προσέφερε στην ανθρωπότητα τον μεγαλύτερο θησαυρό: **Το Ιερό Ευαγγέλιο και τις Πράξεις των Αποστόλων.**
- Δεκαπέντε χρόνια μετά την Ανάληψη του Χριστού, άρχισε να γράφει όσα άκουσε από τον Απόστολο Παύλο και άλλους Αποστόλους, περί της ζωής του Κυρίου. Αυτός μάλιστα είναι ο μόνος από τους Ευαγγελιστές που αναφέρει την γέννηση του Τιμίου Προδρόμου και τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου. Επίσης κατέγραψε τις περισσότερες παραβολές μέσα στο Ευαγγέλιό του.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

ΟΙ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΟΠΟΥ ΕΖΗΣΕ ΚΑΙ ΔΙΔΑΞΕ Ο ΙΗΣΟΥΣ

- Πόλεις της Δεκάπολης
 - Κεντρικοί Δρόμοι
- 0 μιλ. 20
0 χιλ. 20

Οι αριθμοί αντιστοιχούν σε ενότητες του βιβλίου 1 2 3 4 5 6

1 Π.Κ.Χ. 1 Κ.Χ. 2 ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 29 30 31 32 33 Κ.Χ.

Ἄπολυτίκιον

- Λουκᾶν τὸν θεηγόρον καὶ τοῦ Παύλου συνέκδημον καὶ Εὐαγγελίου τοῦ τρίτου συγγραφέα θεόπνευστον, ἐν ὕμνοις τιμήσωμεν, πιστοί, ὡς ἄξιον ἐργάτην τοῦ Χριστοῦ. Τῷ φωτί γὰρ τοῦ Κυρίου καταυγασθεὶς μετέδωκε φῶς τῷ κόσμῳ. Γράψας τὰς θαυμαστὰς παραβολὰς, σύστασιν ἐκκλησίας τε τῇ ἐπελεύσει τοῦ πνεύματος ἱστορησάμενος.

ΚΑΤ'Α ΛΟΥΚΑΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΒΑΠΤΙΣΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Η ΒΑΠΤΙΣΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Λουκ. 3,1

Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος **χώρας**, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος,

Κατὰ δε το δέκατον πέμπτον ἔτος της αυτοκρατορίας του Τιβερίου Καίσαρος, ὅταν ἡγεμῶν της Ἰουδαίας ἦτο ο Ποντιος Πιλάτος, καὶ τετράρχης της Γαλιλαίας ο Ηρώδης Αντίπας, ο δε Φιλίππος, ο ἀδελφός αὐτοῦ, τετράρχης της Ἰτουραίας καὶ της Τραχωνίτιδος χώρας καὶ ο Λυσανίας τετράρχης της Ἀβιληνῆς,

Λουκ. 3,2

ἐπ' ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα Θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ,

ὅταν ἀρχιερεῖς εἰς Ἱεροσόλυμα ἦσαν ο Ἄννας καὶ ο Καϊάφας, διέταξεν ο Θεός τον Ἰωάννην τον υἱόν του Ζαχαρίου, που ἔμενεν εἰς την ἐρήμον,

Λουκ. 3,3

καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν **περίχωρον** τοῦ Ἰορδάνου κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν,

Λουκ. 3,4

ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ·

καὶ ἦλθεν εἰς ὅλην τὴν περιοχὴν τοῦ Ἰορδάνου, κηρύσσων πρὸς τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ καὶ προτρέπων αὐτούς νὰ βαπτισθῶν βάπτισμα μετανοίας, διὰ νὰ πάρουν ἄφεσιν ἁμαρτιῶν ποὺ θὰ τοὺς ἐδίδεν ἐντὸς ολίγου ὁ Μεσσίας.

Ὅπως ἔχει γραφεῖ σὲ ἓνα βιβλίο ὁ προφήτης Ἡσαΐας εἶπε: "θα ἀκουσθῆ φωνὴ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος κράζει εἰς τὴν ἐρημὸν καὶ λέγει, ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, κάμετε ἴσους καὶ ὀμαλοὺς τοῦ δρόμου τοῦ, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους θὰ περάσῃ (προπαρασκευάσατε δηλαδὴ τὰς καρδίας σας, διὰ νὰ σας ἐπισκεφθῆ ὁ Λυτρωτὴς)

Λουκ. 3,21

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαὸν καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ προσευχομένου, ἀνεψυχθῆναι τὸν οὐρανὸν

Πριν ὅμως φυλακισθῆ ὁ Ἰωάννης καὶ αφοῦ εβαπτίσθη ὁλος ὁ λαός, που εἶχεν ἔλθει στον Ἰορδάνην, καὶ ὅταν ὁ Ἰησοῦς εβαπτίσθη καὶ προσηύχετο, ηνοιχθη ὁ οὐρανός

Λουκ. 3,22

καὶ καταβῆναι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον σωματικῶς εἶδει ὡσεὶ περιστερὰν ἐπ' αὐτόν, καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι λέγουσαν· σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα.

καὶ κατέβηκε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον με μορφὴν ἐξωτερικὴν καὶ σωματικὴν που ἐμοίαζε πρὸς περιστερὰν καὶ ἦλθε φωνὴ ἀπὸ τον οὐρανόν, που ἔλεγε· “σὺ εἶσαι ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, εἰς σε ἔχω ευαρεστηθῆ, διότι καὶ ὡς ἄνθρωπος ἐτήρησες ὅλα ὅσα εἶναι ἀρεστὰ εἰς ἐμέ”.

ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΠΟΤΑΜΟΣ ΣΗΜΕΙΟ ΒΑΠΤΙΣΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

1. Ποια ιστορικά στοιχεία μας παραδίδει ο Άγιος Λουκάς στο Ευαγγέλιό του;
2. Πώς ερμηνεύεται η περικοπή από την Παλαιά Διαθήκη;

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος,
- ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας,
- καὶ τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου,
Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς
Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας,
- καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος,
- ἐπ' ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα,

ΕΡΩΤΗΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- «φωνή βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ»

(ΠΡΟΦ. ΗΣΑΪΟΥ)

Ο Κύριος αρχίζει το σωτήριο έργο στη Γαλιλαία

Ο Κύριος αρχίζει το σωτήριο έργο στη Γαλιλαία

(Μτ. 4, 12-17. Μκ. 1, 14-15)

Λουκ. 4,14

Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ φήμη ἐξῆλθε καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ

Και επέστρεψεν ο Ιησούς εις την Γαλιλαίαν γεμάτος με την δύναμιν του Αγίου Πνεύματος και η φήμη του δια τα θαύματα, τα οποία έκαμνε, εκυκλοφόρησεν εις όλα τα περίχωρα.

Λουκ. 4,15

καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων.

Και αυτός εδίδασκε εις τας συναγωγὰς των Ιουδαίων, θαυμαζόμενος και επαινούμενος από όλους.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

- Σε ποια ηλικία ξεκινά τη διδασκαλία Του ο Ιησούς;
- Σε ποια περιοχή ξεκινά τη διδασκαλία Του;

- ◆ Ερώτηση 1:
- ◆ Πότε και που ξεκινά ο Ιησούς τη δημόσια δράση του;
- ◆ Βρείτε στο χάρτη την πορεία που ακολούθησε από τη Βάπτισή του ως τη Ναζαρέτ
- ◆ Γιατί ο Ιησούς προτίμησε αυτή την περιοχή ως χώρο δράσης;

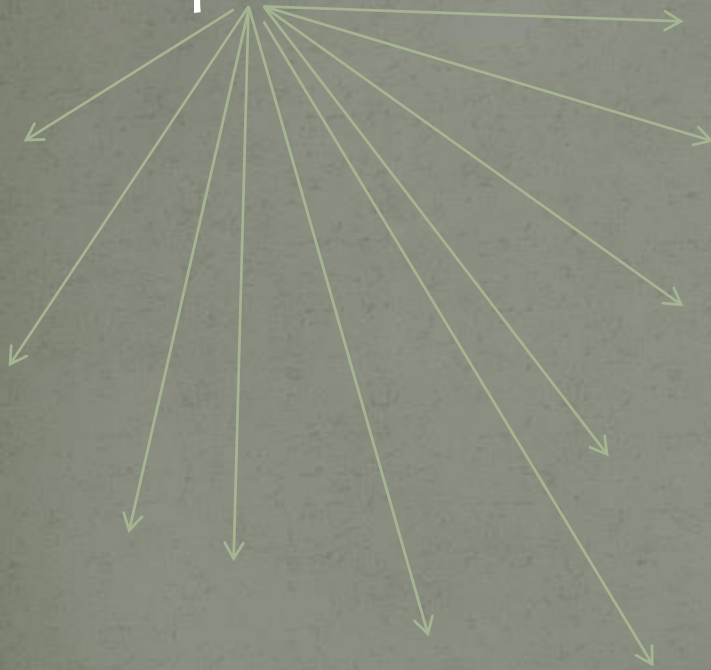
ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΑ

Απλές και σύνθετες λέξεις

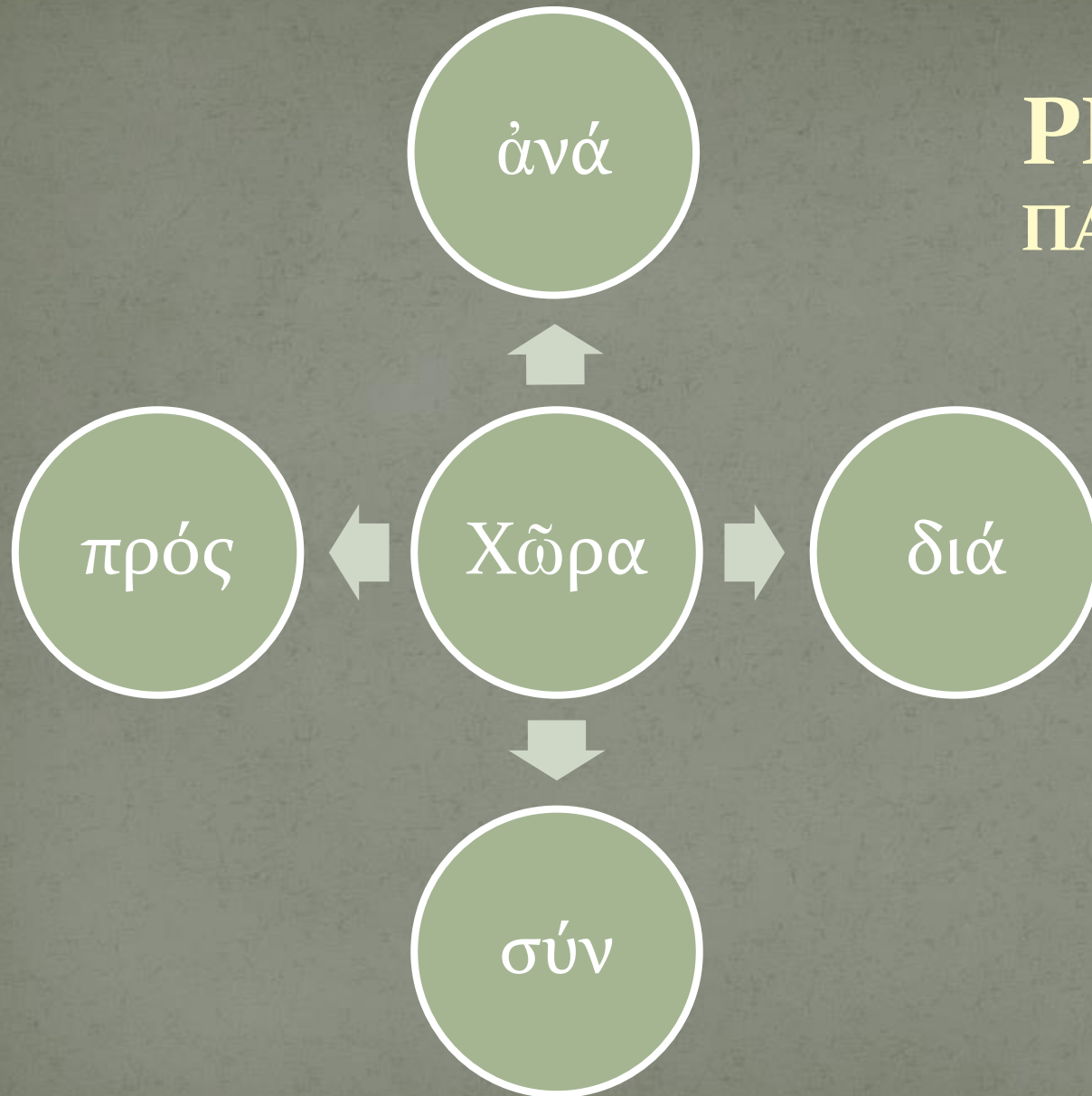
Παράγωγα και ομόρριζα : «χῶρα»

ΟΜΟΡΡΙΖΕΣ ΛΕΞΕΙΣ, ΑΠΛΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΤΕΣ

- Χῶρα

ΡΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ

Χώρα

Σχηματίστε
παράγωγες απλές
και σύνθετες λέξεις
ακολουθώντας το
σχεδιάγραμμα

Με επίθετα ή
ουσιαστικά

Καλός
Ύψος
Μικρός
μεγάλος
Παλαιός
Νέος
Κάμπος
Αχλάδι

Με παραγωγική κατάληξη:
-ητικός, -ητός, -ικός

Με επιρρήματα ή προθέσεις:
Ανά, κατά, διά, παρά, αντί,-
προς, πρό, επί, Ευ, α-, πολύ,
συν,

- Δικαστήριον
- Φυλάκιον
- Ψητοπωλειόν
- Κουρειόν

- !!!
- Πότε γράφεται με –ι – και πότε με –ει- ;
- Βρείτε και άλλες λέξεις που δηλώνουν τόπο σε –ιον και –ειον...

ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ

ΒΑΣΙΚΗ
ΚΑΤΑΛΗΞΗ
ΤΟΠΙΚΩΝ
ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ :

-ιον

-ειόν

Δέκα χωριά με β' συνθετικό το ουσιαστικό «χωρά»

Νεοχώρι

Καμποχώρι

Αχλαδοχώρι

Παλαιοχώρα

Πευκοχώρι

Νεοχωρούδα

Χωρούδα

Καλοχώρι

Ψαροχώρι

Κεφαλοχώρι

ΥΠΟΚΟΡΙΣΤΙΚΑ

- -αριον
- -ιον
- -ίδιον
- -ίς
- -ίσκος
- -ύδριον
- -ύλλιον
- ό νεαν**ίσκος** και τό ανθρωπ**άριον**,
- Μέ τό σακ**ίδιον** στό ώμάτ**ιον** ,
- Πήγαν στο νη**σύδριον**
- Και κ**ρύφτηκαν** στο δασ**ύλλιον**

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΑΡΘΡΟ

Α' ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

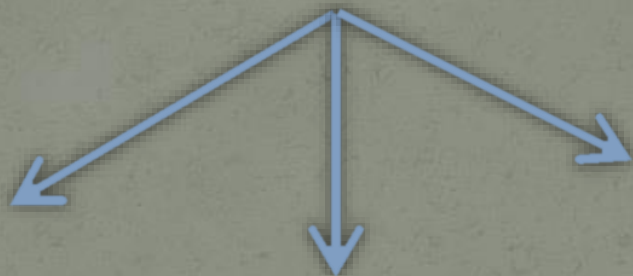
Β' ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

ΑΡΘΡΟ

Ενικός αριθμός			
	αρσενικό	θηλυκό	ουδέτερο
Ονομαστική	ὁ	ἡ	τὸ
Γενική	τοῦ	τῆς	τοῦ
Δοτική	τῷ	τῇ	τῷ
Αιτιατική	τόν	τήν	τό
Κλητική*	ὦ	ὦ	ὦ
Πληθυντικός αριθμός			
Ονομαστική	οἱ	αἱ	τὰ
Γενική	τῶν	τῶν	τῶν
Δοτική	τοῖς	ταῖς	τοῖς
Αιτιατική	τούς	τάς	τὰ
Κλητική*	ὦ	ὦ	ὦ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΚΛΙΣΕΙΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

Α' ΚΛΙΣΗ

Α: -ας, -ης

Θ: -α, -η

Β' ΚΛΙΣΗ

Α: -ος, -ους

Θ: -ος, ους

ΟΥ: -ον, -ουν

Γ' ΚΛΙΣΗ

Α+Θ+ΟΥ

π.χ. πόλις, τάπης

ΧΩΡΙΣΤΕ ΤΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΣΤΙΣ ΚΛΙΣΕΙΣ ΤΟΥΣ:

(η αναγνώριση γίνεται από την ονομαστική ή /και τη γενική του ενικού ΠΑΝΤΑ)

- Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος,
- ἐπ' ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα Θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ,

Α' ΚΛΙΣΗ	Β' ΚΛΙΣΗ

- Το ἔτος, ἡ ἡγεμονία, ὁ Τιβέριος , ὁ Καίσαρ, ὁ Πόντιος, ὁ Πιλάτος, ἡ Ἰουδαῖα, ἡ Γαλιλαῖα, ὁ Ἡρώδης, ὁ Φίλιππος, ὁ ἀδερφός, ἡ ἰτουραῖα, ἡ Τραχωνίτις, ἡ χῶρα, ὁ Λυσάνιος, ἡ Αβιληνή, ὁ ἀρχιερεύς, ὁ Ἄννας, ὁ Καϊάφας, το ρῆμα, ὁ Θεός, ὁ Ἰωάννης, ὁ Ζαχαρίας, ὁ υἱός

Α' ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

	αρσενικά		θηλυκά		αρσενικά και θηλυκά
	ενικός αριθμός				πληθυντικός αριθμός
ονομαστική	-ας	-ης	-α	-η	-αι
γενική	-ου	-ου	-ας/-ης	-ης	-ῶν
δοτική	-α	-η	-α/-η	-η	-αις
αιτιατική	-αν	-ην	-αν	-ην	-ας
κλητική	-α	-η/-α	-α	-η	-αι

Β' ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

	αρσενικό και θηλυκό		ουδέτερο	
	ενικός αριθμός	πληθυντικός αριθμός	ενικός αριθμός	πληθυντικός αριθμός
ονομαστική	-ος	-οι	-ον	-α
γενική	-ου	-ων	-ου	-ων
δοτική	-ω	-οις	-ω	-οις
αιτιατική	-ον	-ους	-ον	-α
κλητική	-ε	-οι	-ον	-α

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ

- ΑΠΑΝΤΑΕΙ ΠΑΝΤΑ ΣΤΟ ΠΟΙΟΣ;
- ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΠΑΝΤΑ ΣΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ
- ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΡΗΜΑ ΧΩΡΙΣ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ
- ΤΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΘΟΡΙΖΕΙ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ ΤΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ
- ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΑΝ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΝΝΟΕΙΤΑΙ
- ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΤΑ ΛΕΓΟΜΕΝΑ ΑΠΡΟΣΩΠΑ ΡΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΑΙΡΝΟΥΝ ΓΙΑ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΜΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΠΡΟΤΑΣΗ Ή ΈΝΑ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ ΕΙΔΙΚΟ (ΜΕΤΑΦΡΑΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΌΤΙ) Ή ΤΕΛΙΚΟ (ΜΕΤΑΦΡΑΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΝΑ)

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ